

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права та правосуддя

ПРОКУРАТУРА В УКРАЇНІ

Методичні вказівки до семінарських занять
для підготовки здобувачів вищої освіти
освітнього ступеня «бакалавр»
денної та заочної форми навчання
за спеціальністю 081 «Право»
освітньо-професійної програми
«Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 2 від 02.09. 2019 року

Чернігів ЧНТУ 2019

Прокуратура в Україні. Методичні вказівки до семінарських занять здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 «Право», освітньо-професійної програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / Укл.: Головка М.Б., Берднік І.В.– Чернігів: ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, - 2019. - 39 с.

Укладачі: Головка Михайло Борисович, професор кафедри кримінального права та правосуддя ЧНТУ, к.ю.н., доцент
Берднік Інна Володимирівна, доцент кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права, к.ю.н., доцент.

Відповідальний за випуск: Коломієць Наталія Володимирівна, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя, доктор юридичних наук, доцент.

Рецензент: Марущак Олександр Анатолійович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій ЧНТУ.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПРОКУРАТУРА В УКРАЇНІ”	6
1.1 Тематичний план навчальної дисципліни “Прокуратура в Україні”	6
1.2. Розподіл обсягу годин з дисципліни за темами, формами вивчення та контролю	8
1.3. Структура навчальної дисципліни	9
1.4. Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з навчальної дисципліни	10
2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	14
Тема 1. Загальні положення про прокуратуру та її систему	15
Тема 2. Організаційні основи системи прокуратури	17
Тема 3. Статус та повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій	20
Тема 4. Нагляд прокурора за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство.....	23
Тема 5. Підтримання публічного (державного) обвинувачення в суді	26
Тема 6. Нагляд прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах та при застосуванні примусових заходів, пов’язаних з обмеженням особистої свободи громадян	30
Тема 7. Представництво прокуратурою інтересів громадян або держави в суді .	32
3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЕКЗАМЕН.....	36

ВСТУП

Метою викладення навчальної дисципліни є отримання, закріплення, розширення та поглиблення здобувачами вищої освіти знань норм законодавства, яке регулює діяльність органів прокуратури щодо засад її організації та діяльності, статусу та повноважень з виконання покладених на прокуратуру функцій.

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни:

1) З'ясування у процесі навчання предмету, системи та основних понять навчальної дисципліни «Прокуратура в Україні».

2) Ознайомлення із загальною характеристикою сучасної системи органів прокуратури в Україні.

3) Поглиблення знань щодо основних напрямів державної політики при виконанні прокуратурою визначених законодавством функцій.

4) Напрацювання здобувачами вищої освіти навичок щодо реалізації повноважень державного обвинувача, здійснення представницьких повноважень у випадках, визначених законом.

5) З'ясування та осмислення здобувачами вищої освіти основних напрямів взаємодії органів прокуратури з іншими державними інститутами, ознайомлення з нормативно-правовими аспектами з питань міжнародного співробітництва з компетентними органами інших країн.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- засади організації та діяльності прокуратури в Україні;
- організаційні основи системи органів прокуратури;
- повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій;
- особливості нагляду прокурора за додержанням законів органами, що проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство;
- основні напрями діяльності прокурора під час підтримання державного обвинувачення в суді;
- особливості нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальному провадженні та при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян ;
- підстави та основні напрями діяльності прокурора під час представництва інтересів громадян або держави в суді;
- підстави та особливості здійснення представництва прокурора в адміністративному, цивільному та господарському процесі.

вміти:

- тлумачити положення норм Конституції України, чинного законодавства щодо виконання прокуратурою покладених на неї функцій, реформування системи органів прокуратури в Україні та статусу їх працівників;

- вільно орієнтуватись в системі чинного законодавства, що регулює діяльність прокуратури в Україні, у тому числі на підставі міжнародно-правових актів;

- правильно аналізувати і узагальнювати законодавчі акти, застосовувати сучасні методи дослідження й аналізу напрямів прокурорського нагляду в Україні;

- враховувати положення сучасної реформи органів прокуратури та готовність на її основі розробляти необхідні пропозиції у сфері правозастосування;

- формулювати власну позицію з питань, пов'язаних з виконанням прокуратурою України покладених на неї функцій.

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПРОКУРАТУРА В УКРАЇНІ”

1.1 Тематичний план навчальної дисципліни “Прокуратура в Україні”

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальна характеристика органів прокуратури в Україні

Тема 1. Загальні положення про прокуратуру та її систему.

Предмет і система курсу “Прокуратура в Україні”. Місце курсу в системі юридичних дисциплін. Правові основи функціонування прокуратури в Україні. Засади діяльності прокуратури. Пріоритетні напрями діяльності органів прокуратури в умовах розбудови правової держави України. Інформування про діяльність прокуратури.

Тема 2. Організаційні основи системи прокуратури

Система і структура органів прокуратури України. Повноваження Генерального прокурора, керівників обласних та окружних прокуратур. Кількісний склад та структура органів прокуратури. Поняття, значення організації роботи, керівництва та управління в органах прокуратури. Завдання і шляхи вдосконалення організації роботи органів прокуратури. Підбір, розстановка і виховання кадрів. Принципи розподілу обов’язків між оперативними працівниками в органах прокуратури. Організація прийому громадян та розгляду заяв і скарг органами прокуратури.

Тема 3. Статус та повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій

Статус прокурора та гарантії його незалежності. Вимоги щодо несумісності. Загальні права та обов’язки прокурора. Відповідальність прокурора. Повноваження прокурора щодо виконання покладених на нього функцій.

Тема 4. Нагляд прокурора за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство

Суть і завдання прокурорського нагляду за законністю в діяльності органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність. Повноваження прокурора, що здійснює нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність. Правові акти нагляду за додержанням і застосуванням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність.

Завдання прокурорів при здійсненні нагляду за додержанням законів органами дізнання і досудового слідства. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за розслідуванням злочинів, їх характер і класифікація. Правові акти нагляду за додержанням і застосуванням законів органами, які проводять дізнання та досудове слідство.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Характеристика функцій органів прокуратури

Тема 5. Підтримання публічного обвинувачення в суді

Суть і завдання участі прокурора під час судового провадження щодо кримінальних правопорушень. Акти прокурорського реагування на незаконні і необґрунтовані судові рішення. Підготовка прокурора до його участі в судовому розгляді справи.

Тема 6. Нагляд прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах та при застосуванні примусових заходів, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян

Суть і завдання участі прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах. Повноваження прокурора по здійсненню нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах. Акти прокурорського нагляду при реалізації повноважень прокурора по здійсненню нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.

Тема 7. Представництво прокуратурою інтересів громадян або держави в суді

Суть і завдання участі прокурора в розгляді цивільних і господарських справ у судах. Представництво прокуратурою інтересів громадян або держави в суді. Порядок пред'явлення прокурором цивільних позовів у суди загальної

юрисдикції і в господарські суди. Участь прокурора у цивільному процесі, його процесуальне становище і повноваження.

Тема 8. Міжнародне співробітництво прокуратури України з компетентними органами іноземних держав

Міжнародно-правове співробітництво з компетентними органами іноземних держав у сфері кримінального судочинства. Міжвідомчі міжнародні договори України, що укладаються Генеральною прокуратурою. Порядок їх укладення, виконання та денонсації.

1.2 Розподіл обсягу годин з дисципліни за темами, формами вивчення та контролю

Загальна кількість годин за навчальним планом: лекц. - 16 год./6 год., сем. – 14 год/6 год., сам.роб. - 90 год./108 год. Всього - 120 год. /120 год. Форма завершення навчання: екзамен / екзамен.

1.3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної/заочної форм навчання				
		Всього	У тому числі			
			Лек.	Пр.	Лаб.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика органів прокуратури в Україні						
1	Загальні положення про прокуратуру та її систему.	14/17	2/2	2/2	-	10/13
2	Організаційні основи системи прокуратури	14/13	2/0	2/0	-	10/13
3	Статус та повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій	16/17	2/2	2/2	-	12/13
4	Нагляд прокурора за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство	16/15	2/0	2/0	-	12/15
Разом за змістовим модулем 1		60/62	8/4	8/4	-	44/54
Змістовий модуль 2. Характеристика функцій органів прокуратури						
5	Підтримання публічного обвинувачення в суді	16/19	2/2	2/2	-	12/15
6	Представництво прокуратурою інтересів громадян або держави в суді	16/15	2/0	2/0	-	12/15
7	Нагляд прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах та при застосуванні примусових заходів, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян	16/15	2/0	2/0	-	12/15
8	Міжнародне співробітництво прокуратури України з компетентними органами іноземних держав	12/9	2/0	0/0	-	10/9
Разом за змістовим модулем 2		60/58	8/2	6/2	-	46/54
Усього годин за дисципліну		120/120	16/6	14/6	-	90/108

1.4 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з навчальної дисципліни

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування зі здобувачами вищої освіти під час лекцій, семінарських занять та консультацій, опитувань здобувачів вищої освіти під час захисту індивідуальних робіт, тестування, опитування здобувачів вищої освіти з питань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Після завершення вивчення змістових модулів наприкінці семестру проводиться контрольна робота. Варіанти завдань до контрольної роботи знаходяться в пакеті документів на дисципліну.

Бали, які набрані здобувачами вищої освіти під час поточного контролю, дораховуються до модульних оцінок.

Підсумковий контроль включає модульний та семестровий контроль. Модульний контроль проводиться у вигляді письмової відповіді.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесію) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю та постановки підсумкової оцінки до екзаменаційної відомості.

Види робіт та розподіл балів, які отримує здобувач вищої освіти

№	Вид роботи	Кількість балів за семестр
1.	Робота на семінарському занятті	0-20
2.	Письмові роботи за результатами модульного контролю	0-10
3.	Написання есе (реферату)	0-5
4.	Наукова робота (написання наукових статей, тез доповідей)	0-10
5.	Індивідуальна робота здобувача вищої освіти	0-10
6.	Підсумкова контрольна робота (одна в семестр)	0-5
7.	Результати диференційованого заліку	0-40
	Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати при семестровому контролі за різні види роботи враховуючи кількість семінарських та лекційних занять	0-100

Примітка: кількість та види робіт, що підлягають оцінюванню, залежить від обсягу лекційних та семінарських годин у семестрі і визначаються викладачем.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
0-59	FX	незадовільно	не зараховано

Пояснення видів робіт та вимоги до їх оцінювання

1. Робота на семінарському занятті

Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших здобувачів вищої освіти, запитання здобувачів вищої освіти до інших здобувачів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття.

Максимальна кількість балів може бути виставлена здобувачам вищої освіти, підготовленим до відповідей на усі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння пов'язати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Письмове опитування на семінарі проводиться на початку кожного заняття (5-10) хвилин. Викликаються 4-6 здобувачів вищої освіти, які повинні дати відповіді на запитання, запропоновані викладачем на його розсуд. Це можуть бути питання як теми даного семінарського заняття, так і з попередніх тем.

Метою проведення письмового опитування є перевірка здобувачів вищої освіти до семінарського заняття та вміння змістовно та коротко викласти окремі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями: повнота, правильність та стислість відповіді, логіка і аргументованість викладу думок.

Вирішення тестових завдань проводиться на початку кожного семінарського заняття (5-10) хвилин. Викладачем також викликаються 4-6

здобувачів вищої освіти, які повинні дати відповіді на тестові запитання запропоновані викладачем.

Обговорення есе, реферування наукової літератури чи пошуку додаткової літератури) проводиться в ході семінарського заняття.

2. Письмова робота за результатами модульного контролю

Відповідно до програми навчальної дисципліни викладач проводить письмові роботи за результатами вивчення змістового модуля. Кожна письмова робота може включати теоретичні питання, тестові та практичне завдання. Питання письмової роботи охоплюють всі теми відповідного змістового модуля. Максимальна кількість балів, яку здобувачвищої освіти може отримати за результатами однієї письмової роботи становить 10 балів.

3. Написання есе (реферату)

Есе (реферат). Викладачем визначаються проблемні теми для есе, пропонується дослідити їх та викласти власне бачення на проблему.

Критерієм оцінки есе є такі його параметри: виразно сформульована проблема; обґрунтування її актуальності; короткий огляд літературних джерел та поглядів різних (кількох) авторів на суть проблеми; логічна послідовність та аргументованість викладу змісту есе; наявність власної (авторської) позиції; пов'язаність змісту есе із сучасними українськими реаліями (практичними чи теоретичними); наявність висновку і посилань на джерела.

Вимоги до оформлення реферату:

1.Текст реферату оформлюється в редакторах Microsoft Word на сторінках формату А4.

2.Поля: ліве - 2,5 см, праве - 1 см, верхнє і нижнє - 2 см. Шрифт - Times New Roman, 12 або 14 пунктів.

3.Відступ абзацу (перший рядок від лівого краю) - 1,3 см.

4.Міжрядковий інтервал - одинарний.

5.Вирівнювання тексту - по ширині.

6.Всі сторінки реферату (крім титульного аркуша) повинні бути пронумеровані.

7.Реферат повинен містити наступні елементи:

1) Титульна сторінка.

2) Зміст (із зазначенням розділів реферату та номерів сторінок), або план (розділи реферату без зазначення номерів сторінок).

3) Вступ (короткий огляд проблеми, що розглядається в рефераті) - 1 стор.

- 4) Основна частина (розділи реферату та їх текст) 10-12 стор.
- 5) Висновки - 1 стор.
- 6) Список літературних джерел.

Пошук наукової літератури за певною темою

Викладачем пропонуються теми за курсом або його частиною, на які здобувачі вищої освіти мають в бібліотеці та в мережі Internet підібрати відповідну літературу. Така робота може виконуватись як усіма здобувачами вищої освіти, так і окремими здобувачами як індивідуальна робота.

4. Наукова робота (написання наукових статей, тез доповідей)

Наукові статті та тези доповідей для науково-практичних конференцій (семініарів) готуються здобувачами вищої освіти відповідно до інформаційних листів організаторів заходів.

5. Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти організовується і проводиться відповідно до вимог методичних вказівок до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни.

6. Підсумкова контрольна робота проводиться одна в семестр за результатами вивчення всіх змістових модулів.

Вона включає у себе теоретичні питання та тестові завдання. В завдання контрольної роботи можуть включатися питання з тем, вивчення яких не виносились на семінарські заняття, а також питання, які передбачені планом для самостійного вивчення.

Про проведення підсумкової роботи здобувачі вищої освіти попереджаються не менш як за тиждень. З переліком тем, питання з яких буде винесено на контрольну роботу, здобувачі вищої освіти теж ознайомлюються завчасно.

Після перевірки контрольної роботи та оголошення її результатів здобувачам вищої освіти надається можливість ознайомитись з власними роботами та завданнями для них, і при необхідності оспорити результати контрольної роботи.

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття є ефективною формою організації навчання у закладі вищої освіти, з якими органічно поєднуються лекції. Така форма заняття відіграє важливу роль у вивченні дисципліни «Прокуратура в Україні», оскільки:

- стимулює регулярне вивчення здобувачами вищої освіти першоджерел та іншої літератури, а також матеріалів лекційного курсу;
- закріплює знання, отримані здобувачами вищої освіти на лекції та під час самостійної роботи;
- дозволяє здобувачам вищої освіти перевірити правильність раніше отриманих знань, вичленувати в них найбільш важливе, істотне;
- формує навички самостійного мислення, усного виступу з теоретичних питань, привчаючи здобувачів вищої освіти вільно оперувати термінологією, основними поняттями і категоріями;
- дає можливість поєднати теоретичні знання із практичними навичками;
- надає можливість викладачу систематично контролювати рівень самостійної роботи здобувачів вищої освіти над першоджерелами, іншим навчальним матеріалом, ступінь їх уважності на лекціях.

Робота на семінарському занятті включає:

- усні опитування здобувачів вищої освіти, обговорення питань передбачених планом семінарських занять;
- вирішення практичних ситуацій;
- коротке письмове опитування здобувачів вищої освіти з основних питань теми та вирішення тестових завдань;
- обговорення доповідей з питань, що пропонуються для самостійного вивчення здобувачами вищої освіти.

Семінарське заняття 1

Тема 1. Загальні положення про прокуратуру та її систему

План заняття

1. Предмет і система курсу “Прокуратура в Україні”.
2. Роль і місце прокуратури в системі державних органів України.
3. Історія становлення та розвитку прокуратури в Україні.
4. Правові основи функціонування прокуратури в Україні.
5. Засади діяльності прокуратури.
6. Принципи організації, діяльності та функції прокуратури України.
7. Співвідношення навчальної дисципліни «Прокуратура в Україні» із суміжними юридичними дисциплінами.

Теми рефератів (доповідей)

1. Розвиток інституту прокуратури в незалежній Україні.
2. Взаємодія органів прокуратури з органами судової влади на сучасному етапі.
3. Розвиток прокурорського нагляду у світлі судово-правової реформи.
4. Зміст принципів організації та діяльності органів прокуратури.
5. Конституційні основи діяльності прокуратури України.

Практичні завдання

Задача 1

Устенко 26 років, який закінчив юридичний інститут зі ступенем бакалавра і має річний стаж роботи державним виконавцем, звернувся до прокуратури області із заявою прийняти його на посаду прокурором у тому ж районі, де він працював на попередній посаді. Начальник відділу кадрів прокуратури області відмовив йому.

Чи були підстави для відмови? Які саме? Назвіть вимоги, що пред'являються до осіб, які призначаються на посади прокурорів.

Задача 2

Прокурор області видав розпорядження, яке забороняло прокурорсько-слідчим працівникам давати коментарі і поширювати будь-які відомості у

кримінальному провадженні за фактом вбивства інкасаторів без попереднього узгодження з прес-службою прокуратури області.

Чи було цим розпорядженням порушено принцип гласності в діяльності органів прокуратури України? Відповідь обґрунтуйте. Які обмеження принципу гласності встановлені законодавством?

Задача 3

Прокурор відділу обласної прокуратури Є.А. Коровін напередодні виборів виявив бажання стати депутатом обласної ради. За порадою з цього приводу він звернувся до керівництва. Керівник відділу прокуратури попередив, що подібне рішення протирічить принципу деполітизації прокуратури, крім того ним порушуються вимоги щодо несумісності, а отже, Є.А. Коровіну доведеться звільнитися з органів прокуратури. Останній заперечив, зазначивши, що такі вимоги обмежують його конституційне право обирати і бути обраним.

Вирішіть суперечку. Чи можуть прокурорсько-слідчі помічники бути депутатами рад різних рівнів? У чому полягає зміст принципу деполітизації? Які вимоги щодо несумісності встановлено для працівників органів прокуратури?

Рекомендована література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» : чинне законодавство з 19 листопада 2012 року : (офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2012. – 382 с.
3. Закон України «Про прокуратуру» у редакції Закону № 1679-VII від 14.10.2014 р. (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2014. – 112 с.
4. Грицаєнко Л.Р. Історико-правові витоки інституту прокуратури України / Л.Р. Грицаєнко // Вісник прокуратури. – 2008. – № 2. – С. 94–104.
5. Давиденко Л. Загальний нагляд прокуратури: минуле, сучасне, майбутнє / Л. Давиденко, Є. Суботін, О. Черв'якова, І. Марочкін // Право України. – 1996. – № 10. – С. 23–27.
6. Дисциплінарна відповідальність прокурора як елемент його статусу: адміністративно-правовий вимір: моногр. / А.П. Горзов. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 194 с.
7. Ділове спілкування у прокуратурі: посіб. / кол. авт.; за ред. А.С. Спаського. Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. 244 с.

8. Діяльність органів прокуратури України з розгляду звернень: організаційно-правовий аспект / Безкровний Є.А. – К.: 2016 р.

9. Кизименко К.О. Виникнення та основні етапи розвитку законодавства про прокуратуру в Україні / К.О. Кизименко // Держава і право: зб. наук. праць. – К: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – 2006. – Вип. 34. – С. 210–217.

10. Сухонос В. Місце прокуратури в системі органів державної влади України, її розвиток та правове забезпечення гарантій діяльності // Право України. – 2000. – №6. – С.10-13.

11. Науково-практичний коментар Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів. Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. – 226 с.

12. Підвищення професійної компетентності прокурора: моногр. / В.В. Устименко. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 208 с.

13. Прокуратура в країнах світу: історія та сучасність: моногр. / М.І. Мичко, О.М. Толочко. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 832 с

14. Статус державного службовця органів прокуратури в Україні: посіб. / Н.О. Алюшина, А.П. Горзов, О.А. Казак, Л.Л. Радухівська та ін.; за ред. М.К. Якимчука, М.В. Канавець, Н.С. Наулік. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. – 290 с.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Організаційні основи системи прокуратури

План заняття

1. Система і структура органів прокуратури України.
2. Повноваження Генерального прокурора, керівників регіональних та місцевих прокуратур.
3. Поняття, завдання та принципи організації роботи в органах прокуратури.
4. Кількісний склад та структура органів прокуратури.
5. Поняття, значення організації роботи, керівництва та управління в органах прокуратури.
6. Завдання і шляхи вдосконалення організації роботи органів прокуратури.
7. Підбір, розстановка і виховання кадрів.
8. Принципи розподілу обов'язків між оперативними працівниками в органах

прокуратури.

9. Організація прийому громадян та розгляду заяв і скарг органами прокуратури.

Теми рефератів (доповідей)

1. Основні положення та суть системи органів прокуратури України.
2. Структура, види органів прокуратури України, їх функції та повноваження посадових осіб.
3. Офіс Генерального прокурора України як орган прокуратури вищого рівня.
4. Єдність системи прокуратури України та гарантії її забезпечення.
5. Зміст принципу публічності в роботі органів прокуратури.
6. Зміст принципу гласності в роботі органів прокуратури.

Практичні завдання

Задача 1

В окружній прокуратурі проходять службу шість прокурорів.

Як необхідно розподілити службові обов'язки між працівниками прокуратури?

Задача 2

Актом Кабінету Міністрів України було встановлено, що в період з 1 по 8 січня працівники державних органів і установ перебуватимуть на різдвяних канікулах. Ці дні вони відпрацьовуватимуть протягом січня-лютого маючи один вихідний день на тиждень. Однак у зв'язку з великим обсягом роботи окружна прокуратура працювала без новорічних і різдвяних свят.

Прокурор попередив, що за невихід на роботу по суботах січня-лютого співробітники прокуратури будуть притягнуті до дисциплінарної відповідальності.

Оцініть ситуацію. Чи можуть співробітники прокуратури вимагати компенсації за відпрацьовані вихідні і святкові дні? Яке значення для організації роботи в органах прокуратури мають норми трудового законодавства? Який порядок притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності?

Задача 3

У прокуратурі Чернігівської області є вакантна посада прокурора відділу. На неї претендують: Орос В.В., випускник юридичного факультету ННПіСТ

ЧНТУ поточного року, який навчався за направленням прокуратури області, однак не має досвіду роботи; А.В. Міленко, який має диплом бакалавра права і стаж практичної роботи в галузі права три роки; О.В. Лесів, який має вищу юридичну освіту, працює юрисконсультантом, але є інвалідом дитинства по зору.

Кого з названих осіб можливо прийняти на роботу до органів прокуратури і які підстави для відмови іншим? Назвіть вимоги, що пред'являються до осіб, які призначаються на посаду прокурорів обласної прокуратури.

Рекомендована література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 (зі змін. та допов.) // Там же. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.
3. Про основні засади організації роботи в органах прокуратури України, наказ Генеральної прокуратури України № 15 від 19.01.2017 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
4. Положення про організацію кадрової роботи в органах прокуратури, затверджене наказом Генеральної прокуратури України № 351 від 18 грудня 2017 року [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
5. Про організацію діяльності органів прокуратури України з особистого прийому, розгляду звернень та забезпечення доступу до публічної інформації наказ Генеральної прокуратури України № 15 від 19.01.2017 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
6. Безкровний, Є. А. Діяльність органів прокуратури України з розгляду звернень: організаційно-правовий аспект : монографія / Безкровний Є. А. ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. - Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2016. - 207 с.
7. Козьяков І. Прокуратура vs правоохоронні органи у складі сектору безпеки і оборони України / І.Козьяков // Вісник прокуратури – 2019. – № 9. – С. 54-62.
8. Мичко М. Про основні принципи організації прокуратури / М. Мичко, Н. Голова // Право України. – 2000. – № 12. – С. 74-77.

9. Організація роботи в органах прокуратури України: навчальний посібник / кол. авт.; за ред. Осадци О.М.; Кравчука В.М. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. – 356 с.

10. Рекомендації для вивчення порядку розгляду звернень і запитів та особистого прийому громадян в органах прокуратури України / кол. авт. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. – 40 с.

11. Черв'якова О. Забезпечення принципу гласності в діяльності органів прокуратури / О. Черв'якова // Вісн. прокуратури. – 2001. – № 2. – С. 90-93

Семінарське заняття 3

Тема 3. Статус та повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій

План заняття

1. Статус прокурора та гарантії його незалежності.
2. Вимоги щодо несумісності.
3. Загальні права та обов'язки прокурора
4. Відповідальність прокурора.
5. Повноваження прокурора щодо виконання покладених на нього функцій.

Теми рефератів (доповідей)

1. Заходи реагування, які передбачено законодавством України на випадок виявлення порушення законів.
2. Особливості організації прокурорського нагляду за дотриманням прав і свобод людини і громадянина.
3. Заохочення та дисциплінарна відповідальність прокурорських працівників.
4. Матеріальне та соціальне забезпечення працівників прокуратури.
5. Характеристика кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури.

Практичні завдання

Задача 1

Савченко, який у прийомний день і час прийшов на прийом до керівника окружної прокуратури, був змушений чекати прокурора протягом чотирьох годин. Спочатку секретарка повідомила, що у прокурора невідкладні справи,

пов'язані з розслідуванням резонансного злочину. Пізніше, коли Савченко звернув увагу, що до кабінету прокурора заходять працівники прокуратури з квітами і подарунками, йому сказали, що прокурор святкує день народження, тому сьогодні його краще не турбувати і прийти іншим разом. Однак Савченко виявив наполегливість і вирішив чекати далі. Коли прокурор вийшов з кабінету, Савченко звернувся до нього, і у відповідь почув, що той сьогодні зайнятий. Прокурор з компанією поїхали до ресторану, а Савченко залишив прокуратуру з глибоким розчаруванням.

Висловте власну думку з приводу ситуації, що склалася.

Чи відповідає поведінка прокурора та інших працівників етиці прокурорської діяльності? Куди може звернутися Савченко і які заходи відповідальності можуть бути застосовані до прокурора?

Задача 2

Керівник окружної прокуратури під час розгляду звернення громадянина Осокова Р.Т. виявив розпорядження голови районної державної адміністрації, яким керівникам усіх підприємств району було заборонено вивіз продукції підприємств за межі району без спеціального дозволу.

Оцініть ситуацію. Чи відповідає рішення голови районної державної адміністрації вимогам чинного законодавства?

Задача 3

Окружною прокуратурою встановлено, що у виконкомі міської ради нерегулярно ведеться прийом громадян, відсутній графік їх прийому, звернення громадян, що надходять до виконкому, розглядаються з порушенням строків, журнали особистого прийому громадян керівниками структурних підрозділів міськвиконкому не ведуться, мають місце випадки, коли звернення громадян розглядаються тими службовими особами, на дії яких подана скарга.

Як має діяти прокурор?

Задача 4

На ім'я прокурора надійшла заява від голови сільської ради про факт ухилення В.А. Салімона від виконання батьківських обов'язків. Під час перевірки було встановлено, що В.А. Салімон, 1966 року народження, має семеро неповнолітніх дітей. Мати – І.В. Салімон померла. Згідно з характеристикою Мачухівської сільської ради В.А. Салімон проживає без реєстрації, зловживає спиртними напоями, постійного заробітку та власного житла не має, участі у навчанні та вихованні дітей не бере, матеріально не підтримує, не цікавиться їх життям та здоров'ям. Діти весь цей час фактично

проживають у тітки О.А. Хвостенко, не відвідують школу, хворіють на педикульоз.

Яке рішення має прийняти прокурор? В якому порядку можливий захист прав неповнолітніх у даній ситуації?

Рекомендована література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 (зі змін. та допов.) // Там же. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.
3. Про основні засади організації роботи в органах прокуратури України, наказ Генеральної прокуратури України № 15 від 19.01.2017 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
4. Положення про організацію кадрової роботи в органах прокуратури, затверджене наказом Генеральної прокуратури України № 351 від 18 грудня 2017 року [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
5. Про організацію діяльності органів прокуратури України з особистого прийому, розгляду звернень та забезпечення доступу до публічної інформації наказ Генеральної прокуратури України № 15 від 19.01.2017 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
6. Безкровний, Є. А. Діяльність органів прокуратури України з розгляду звернень: організаційно-правовий аспект : монографія / Безкровний Є. А. ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. - Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2016. - 207 с. 6.
7. Горзов А.П. Дисциплінарна відповідальність прокурора як елемент його статусу: адміністративно-правовий вимір: моногр. / А.П. Горзов. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 194 с.
7. Козьяков І. Прокуратура vs правоохоронні органи у складі сектору безпеки і оборони України / І.Козьяков // Вісник прокуратури – 2019. – № 9. – С. 54-62.
8. Мичко М. Про основні принципи організації прокуратури / М. Мичко, Н. Голова // Право України. – 2000. – № 12. – С. 74-77.
9. Організація роботи в органах прокуратури України: навчальний посібник / кол. авт.; за ред. Осадци О.М.; Кравчука В.М. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. – 356 с.

10. Рекомендації для вивчення порядку розгляду звернень і запитів та особистого прийому громадян в органах прокуратури України / кол. авт. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. – 40 с.

11. Черв'якова О. Забезпечення принципу гласності в діяльності органів прокуратури / О. Черв'якова // Вісн. прокуратури. – 2001. – № 2. – С. 90-93

Семінарське заняття 4

Тема 4. Нагляд прокурора за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство

План заняття

1. Суть і завдання прокурорського нагляду за законністю в діяльності органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність.

2. Прокурорський нагляд та судовий контроль під час проведення оперативно-розшукових заходів, які обмежують конституційні права особи.

3. Проблемні питання прокурорського нагляду за додержанням вимог закону щодо строків проведення оперативно-розшукової діяльності.

4. Нагляд прокурора за законністю закриття оперативно-розшукових справ.

5. Проблеми суб'єкта прокурорського нагляду за законністю ОРД.

6. Організація прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність відповідно до наказу Генерального прокурора України від 3 грудня 2012 року № 4/1 гн.

7. Повноваження прокурора, що здійснює нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство.

8. Правові акти нагляду за додержанням і застосуванням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність.

9. Завдання прокурорів при здійсненні нагляду за додержанням законів органами дізнання і досудового слідства.

Теми рефератів (доповідей)

1. Прокурорський нагляд за додержанням законів у сфері боротьби з організованою злочинністю.

2. Повноваження прокурора при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій.

3. Процесуальні повноваження прокурора у досудовому кримінальному провадженні.

4. Особливості організації прокурорського нагляду за додержанням прав свобод людини і громадянина у кримінальному провадженні.

Практичні завдання

Задача 1

Під час перевірки прокуратурою виявлено, що неповнолітній Петренко, якому виповнилось 15 років, визнаний винним у вчиненні дрібного хуліганства, і на підставі ст. 173 КУпАП начальником райвідділу ГУНП України в Полтавській області винесено постанову про застосування щодо Петренка стягнення у вигляді попередження.

Чи відповідає ця постанова чинному законодавству?

Яким чином має діяти прокурор?

Задача 2

До чергової частини Чернігівського міського відділу поліції ГУНП України у Чернігівській області звернувся мешканець м. Чернігова Попов В.І. з повідомленням про те, що з його гаража викрадено автомашину ВАЗ-2107. Черговий запропонував Попову В.І. написати заяву, в якій викласти всі обставини події. Постраждалий відмовився писати заяву, стверджуючи, що для вирішення питання про порушення досудового розслідування досить його усної заяви. Черговий відмовився прийняти усну заяву.

Дайте правову оцінку діям чергового відділу поліції. Як у цій ситуації повинен відреагувати прокурор?

Задача 3

Під час процесуального керівництва досудовим розслідуванням прокурор обласної прокуратури виявив, що з боку оперативного підрозділу кримінальної поліції відсутні клопотання про проведення оперативно-розшукових дій у оперативно-розшуковій справі, які, на його думку, були необхідними. У зв'язку із цим він витребував для перевірки оперативно-розшукову справу, а також супутні реєстраційні, облікові, звітні та інші відомості щодо здійснення оперативно-розшукових заходів відповідним оперативним підрозділом кримінальної поліції.

Дайте правову оцінку діям прокурора у даній ситуації. Розкрийте повноваження прокурора по нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність.

Рекомендована література

1. Конституція України // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 39. – Ст. 141.
2. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 (зі змін. та допов.) // Там же. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.
3. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135 –ХІІ (зі змін. та допов.) // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. Електрон. ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/t21>. – Заголовок з екрана.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини: довідкове видання / уклад.: Севрук Ю.Г., Столітній А.В., Сапін О.В., Мала О.Р., Снігар М.І. та інші; за ред. Ю.Г. Севрука, А.В. Столітнього. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. – 924 с.
6. Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність: наказ Генерального прокурора України № 4/1 гн від 03.03.2012 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
7. Про затвердження Порядку організації діяльності прокурорів і слідчих органів прокуратури у кримінальному провадженні: наказ Генерального прокурора України № 51 від 28.03.2019 р. Електрон. ресурс. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
8. Про координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності та корупції: наказ Генерального прокурора України № 1/1гн від 16.01.2013 р. Електрон. ресурс. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
9. Подання прокурора у порядку застосування частини 3 статті 65 Закону України «Про запобігання корупції»: практ. посіб. / [уклад.: Кулікова Ю.В., Загорська О.І.]. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 110 с.
10. Право на ефективний засіб юридичного захисту у кримінальному провадженні: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України / уклад.: Ю.Г. Севрук, А.В. Столітній, М.С. Туркот та ін.; ред.: Ю.Г. Севрук, А.В. Столітній. Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. – 390 с.
13. Правові засоби протидії корупції: навч. посіб. / кол. авт.; за ред. М.В. Лошицького. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. – 342 с.

14. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням кримінальних правопорушень, вчинених із застосуванням вогнепальної зброї: наук.-практ. посіб. / Туркот М.С., Ізотов О.І., Севрук Ю.Г. та ін.; за ред. Ю.Г. Севрука. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. – 372 с.

15. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням незаконних порубок лісу: наук.-практ. посіб. / Є.О. Білоусов, Г.О. Ганова, М.М. Король, С.О. Охота та ін. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. – 104 с.

16. Процесуальне керівництво негласними слідчими (розшуковими) діями: наук.-практ. посіб. / Севрук Ю.Г., Блажівський Є.М., Столітній А.В. та ін. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 282 с..

17. Процесуальне керівництво прокурором досудовим розслідуванням: організаційно-правові та криміналістичні основи: наук.-практ. посіб. / кол. авт. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 796 с.

18. Процесуальні документи прокурора у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб.: у 2 т. – Т. 1: Процесуальні документи прокурора під час досудового розслідування / кол. авт. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 372 с.

19. Процесуальні документи прокурора у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб.: у 2 т. – Т. 2. Процесуальні документи прокурора у судовому кримінальному провадженні / кол. авт. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 288 с.

20. Спеціальне кримінальне провадження в Україні: наук.-практ. посіб. / кол. авт.: О.В. Баулін, М.І. Бортун, В.М. Валентій-Гезун, О.В. Геселев та ін.; за ред. Ю.Г. Севрука, А.В. Столітнього. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2017. – 268 с.

Семінарське заняття 5

Тема 5. Підтримання публічного (державного) обвинувачення в суді

План заняття

1. Поняття і зміст публічного обвинувачення, його відмінність від приватного.

2. Процесуальна діяльність прокурора з доведення перед судом обвинувачення як реалізація завдань кримінального провадження. Момент виникнення публічного обвинувачення.

3. Процесуальний статус прокурора як учасника змагального кримінального процесу.

4. Особливості участі прокурора у підготовчому провадженні, під час з'ясування обставин та перевірки їх доказами, у судових дебатах.

5. Процесуальні повноваження прокурора в особливих порядках кримінального провадження.

6. Особливість методики підготовки до підтримання публічного обвинувачення та ефективного застосування тактичних прийомів у судовому слідстві.

7. Організація роботи прокурора при підтриманні публічного обвинувачення в суді

Теми рефератів (доповідей)

1. Завдання і повноваження прокурора в судовому провадженні про кримінальні правопорушення.

2. Етапи діяльності прокурора в судовому провадженні про кримінальні правопорушення в суді першої інстанції.

3. Промова прокурора в суді: структура і зміст.

4. Відмова прокурора від підтримання публічного (державного) обвинувачення в суді: підстави і правові наслідки.

Практичні завдання

Задача 1

Адвокатом винного Петренка, який обвинувачується у вчиненні згвалтування (ч. 1 ст. 152 КК України) до окружної прокуратури була подана скарга на дії слідчого, який відмовив у звільненні його підзахисного від кримінальної відповідальності. В скарзі на ім'я прокурора зазначено, що Петренко вчинив злочин вперше, щиро покаявся, вагітна потерпіла ніяких претензій до нього не має і до органів РАКСу подано заяву про взяття шлюбу Петренком і потерпілою.

Чи є підстави для звільнення Петренка від кримінальної відповідальності? Розкрийте порядок дій прокурора.

Задача 2

У судовому засіданні Хайман і Петухов, які обвинувачувались за ч.2 ст.152 КК, заявили відвід державному обвинувачеві - прокурору Костишину. У своєму клопотанні вони зазначили, що заявляють відвід прокурору тому, що він у

процесі досудового слідства погрожував “засадити їх надовго в тюрму”. Суд задовольнив клопотання обвинувачених і виніс ухвалу про відвід прокурора.

Через 5 днів у судовому засіданні у цій же справі знову взяв участь той самий прокурор, щодо якого обвинувачені і їх захисники знову заявили відвід, виклавши ті ж самі мотиви. Суд відхилив клопотання як необґрунтовані, взявши до уваги також пояснення прокурора про те, що на даний час ніхто з працівників прокуратури не може його замінити. Засуджені Хайман і Петухов та їх захисники звернулися до апеляційного суду з апеляційними скаргами, у яких виклали зазначені обставини.

Чи були законні підстави для відводу прокурора? Які підстави для самовідводу передбачені КПК України?

Задача 3

Слідчий відмовив у клопотанні колективу заводу в передачі на поруки обвинуваченого за ч. 1 ст. 286 КК України робітника Волобуєва на тій підставі, що останній сім років тому вже передавався на поруки за вчинення крадіжки (ч. 1 ст. 185 КК України). Директор заводу оскаржив рішення слідчого до окружної прокуратури.

Чи правомірні дії слідчого? Які умови звільнення від кримінальної відповідальності з передачею на поруки? Який порядок дій прокурора?

Рекомендована література

1. Конституція України // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 (зі змін. та допов.) // Там же. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.
3. 3.Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. Електрон. ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/t>
4. Участь прокурора у судовому розгляді кримінальних проваджень у суді першої інстанції : методичні рекомендації, схвалені протоколом засідання науково-методичної ради при Національній академії прокуратури України (протокол № 4 від 27.04.2016) / О. З. Гладун, О. В. Єні, І. Г. Кучеріна, О. Г. Пересада, Ю. П. Смокович, К. О. Чумак [Електрон. ресурс]. – Офіційний веб-портал Генеральної прокуратури України. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/scientifically_methodical_advice.html?_m=publications&_t=rec&id=170097

5. Вернидубов І.В. Проблеми підтримання державного обвинення по законодавству України: автореф. дис... канд. юрид. наук / І.В. Вернидубов. – К., 1992. – 22 с.
6. Каркач П.М. Державне обвинувачення в суді – конституційна функція прокуратури / П.М. Каркач. – Х.: Право, 2007. – 207 с.
7. Каркач П.М. Організація роботи прокуратури міста, району: метод. посіб. / П.М. Каркач. – Там же, 2008. – 352 с.
8. Каркач П.М. Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / П.М. Каркач, А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2011. – 264 с.
9. Підтримання прокурором публічного обвинувачення: підруч. / кол. авт. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 630 с.
10. Право на ефективний засіб юридичного захисту у кримінальному провадженні: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України / уклад.: Ю.Г. Севрук, А.В. Столітній, М.С. Туркот та ін.; ред.: Ю.Г. Севрук, А.В. Столітній. Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. – 390 с.
11. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням і підтримання публічного обвинувачення у кримінальних провадженнях щодо злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: наук.-практ. посіб. / О.З. Гладун, К.К. Арушанян, О.В. Амелін та ін. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. – 204 с.
12. Процесуальні документи прокурора у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб.: у 2 т. – Т. 2 Процесуальні документи прокурора у судовому кримінальному провадженні / кол. авт. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 288 с.
13. Олійник О.Б. Прокурорська риторика: підруч. / О.Б. Олійник. – К.: Алеута, 2008. – 304 с.
14. Крючко Ю.І. Проблеми підтримання державного обвинувачення у справах про навмисні вбивства / Ю.І. Крючко. – Х.: Легас, 2000. – 248 с.
15. Ковальова Я.О. Організаційно-правові основи відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення в суді: автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Я.О. Ковальова. – Х., 2009. – 20 с.
16. Корж В. Ефективність підтримання державного обвинувачення: деякі питання теорії та практики / В. Корж // Вісн. прокуратури. – 2001. – № 3. – С. 71-74.
17. Лапкін А.В. Оцінка відмови прокурора від державного обвинувачення крізь призму принципів кримінального процесу України / А.В. Лапкін // Вісн. Луган. держ. ун-ту внутр. справ. – 2007. – Вип. 3. – С. 134-144.

Семінарське заняття 6

Тема 6. Нагляд прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах та при застосуванні примусових заходів, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян

План заняття

1. Організаційне і правове забезпечення прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні кримінальних покарань та інших примусових заходів.
2. Правовий статус прокурора з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень та інших примусових заходів, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.
3. Об'єкти та суб'єкти наглядової діяльності.
4. Організація та проведення прокурорських перевірок в органах і установах виконання покарань.
5. Реалізація результатів прокурорських перевірок.

Теми рефератів (доповідей)

1. Специфіка прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальному провадженні.
2. Безпосередні напрями діяльності прокуратури в процесі здійснення нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальному провадженні.
3. Предмет нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальному судочинстві, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Практичні завдання

Задача 1

Під час перевірки додержання законів у кримінально-виконавчій установі закритого типу до прокурора особисто звернувся засуджений Д.І. Півень, який знаходився в приміщенні камерного типу, зі скаргою, що співкамерники його ображають. Прокурор відповів, що особисті стосунки між засудженими не

входять до предмета прокурорської перевірки і порадив звернутися до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Чи правильно вчинив прокурор? Яке рішення доцільно прийняти по цій скарзі?

Задача 2

Прокурор під час перевірки колонії середнього рівня безпеки виявив наказ начальника колонії, яким встановлювалося, що засудженим надається право одержувати короткострокове побачення три рази на півріччя, а тривале побачення – два рази на рік.

Висловте особисту думку щодо законності цього наказу.

Задача 3

Прокурор, перевіряючи слідчий ізолятор, встановив, що начальник установи своїм наказом зобов'язав вилучені у осіб, взятих під варту, гроші зарахувати на розрахунковий рахунок ізолятора і використовувати їх для потреб установи.

Висловте своє ставлення щодо законності наказу начальника слідчого ізолятора, підготуйте проект акта прокурорського реагування.

Рекомендована література

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. : із змін. і доповн. — К. : Атіка, 2015. — 64 с.

2. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.

3. Про організацію діяльності прокурорів за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян: наказ Генерального прокурора України № 161 від 20.04.2016 року (із змінами внесеними наказом Генеральної прокуратури України № 178 від 12.05.2016 та № 292 від 17.10.2017) Електрон. ресурс. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html? m=publications& t=rec&id=94102>

4. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 р. // Відом. Верхов. Ради України – 1993. – № 5. – Ст. 360.

5. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. // Відом. Верхов. Ради України – 1994. – № 52. – Ст. 455.

6. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 3. – Ст. 21.

7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. Електрон. ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/t21>.

8. Минимальные стандартные правила обращения с заключенными Электрон. ресурс. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/prison.shtml.

9. Кримінально-виконавче право: підруч. / В.В. Голіна, А.Х. Степанюк, О.В. Лисодед та ін.; за ред. В.В. Голіни і А.Х. Степанюка. – Х.: Право, 2011. – 328 с.

10. Правові засади діяльності прокуратури України у сфері виконання покарань / Є.В. Дудко, І.О. Коль, А.В. Савченко та ін.; за заг. ред. Д.ю.н., проф. О.М. Джузи та д.ю.н., проф. О.Г. Колба. – К.: Кондор-видавництво, 2016. – 240 с.

11. Прокурорський нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних провадженнях, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян: навч. посіб. / В.Г. Неділько, В.С. Кожухар, О.М. Подільчак та ін. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. – 202 с.

Семінарське заняття 7

Тема 7. Представництво прокуратурою інтересів громадян або держави в суді

План заняття

1. Суть і завдання участі прокурора в розгляді цивільних і господарських справ у судах.

2. Представництво прокуратурою інтересів громадян в суді.

3. Представництво прокуратурою інтересів держави в суді.

4. Порядок пред'явлення прокурором цивільних позовів у суди загальної юрисдикції і в господарські суди.

5. Участь прокурора у цивільному процесі, його процесуальне становище і повноваження.

6. Участь прокурора у господарському процесі, його процесуальне становище і повноваження.

Теми рефератів (довідей)

1. Форми здійснення представницької діяльності.
2. Особливості організації представницької діяльності щодо захисту прав дітей.
3. Особливості організації представницької діяльності щодо захисту інтересів держави у військових формуваннях та оборонно-промисловому комплексі.

Практичні завдання

Задача 1

До прокурора окружної прокуратури звернувся представник відділення комерційного банку з пропозицією здійснювати представництво інтересів банку в суді у справах про повернення виданих фізичним особам кредитів. Він мотивував це тим, що через неповернення кредитів банк знаходиться на межі банкрутства, тому неспроможний найняти юристів, а представництво інтересів юридичних осіб Законом “Про прокуратуру” не забороняється. Одночасно він обіцяв здійснити за кошти банку ремонт приміщень прокуратури і посприяти у забезпеченні офісною оргтехнікою.

Як вчинити прокурору у даній ситуації?

Чиї інтереси може представляти прокуратура в суді?

Задача 2

До окружної прокуратури району звернувся К., інвалід із зору. Посилаючись на те, що йому дуже важко читати й писати, він висловив прохання виділити йому працівника прокуратури, який би зміг захистити його конституційні права у суді під час розгляду цивільної справи. Прокурор району відмовив йому, посилаючись на те, що у прокуратури на день звернення К. великий обсяг термінової роботи. Йому було запропоновано звернутися до адвокатів, яка у таких випадках надають «pro bono legal» допомогу.

Чи правильно вчинив прокурор? Інтереси яких груп громадян має представляти прокурор у суді?

Задача 3

Прокурор відділу Чернігівської окружної прокуратури подав апеляційну скаргу до Апеляційного суду Чернігівської області на рішення Чернігівського

районного суду у цивільній справі. Прокурор Чернігівської області відкликав цю апеляцію у зв'язку з помилковою позицією прокурора відділу.

Чи правильно вчинив прокурор області? Хто може відкликати апеляцію прокурора? Які повноваження прокурора щодо оскарження судових рішень у цивільному судочинстві?

Рекомендована література

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. : із змін. і доповн. — К. : Атіка, 2015. — 64 с.

2. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної ради. — 2015. — № 2-3. — Ст. 12.

3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03. 2004 із змінами і доповненнями. Електронний ресурс. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

4. Господарський процесуальний кодекс України від 6.11.1991 із змінами і доповненнями. Електронний ресурс. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

5. Кодекс адміністративного судочинства від 6.07.2005 із змінами і доповненнями. Електронний ресурс. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

6. Про організацію роботи органів прокуратури щодо представництва інтересів громадянина або держави в суді та при виконанні судових рішень: наказ Генерального прокурора України № 186 від 21.09.2018 р. Електронний ресурс. — Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

7. Про організацію діяльності органів прокуратури щодо захисту прав і свобод дітей: наказ Генерального прокурора України № 16 гн від 6.12.2014 р. Електронний ресурс. — Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

8. Про організацію особистого прийому та розгляду звернень в органах прокуратури України наказ Генерального прокурора України № 9 гн від 27.12.2014 р. Електронний ресурс. — Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

9. Представництво прокурором у суді законних інтересів держави: наук.-практ. посіб. / О.П. Натрус, Ю.А. Турлова, О.А. Казак та ін. — К.: Національна академія прокуратури України, 2016. — 262 с.

10. Представництво прокурором інтересів держави в суді: підруч. / кол. авт.; за ред. І.М. Козьякова, Л.С. Нецької. — Київ: Національна академія

прокуратури України, 2018. – 292 с.

11. Безкровний Є.А. Діяльність органів прокуратури України з розгляду звернень: організаційно-правовий аспект / Є.А. Безкровний – К.: 2016 р.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЕКЗАМЕН

1. Предмет і система курсу “Прокуратура в Україні”.
2. Роль і місце прокуратури в системі державних органів України.
3. Історія становлення та розвитку прокуратури в Україні.
4. Правові основи прокурорської діяльності.
5. Принципи діяльності прокуратури України.
6. Функції прокуратури.
7. Співвідношення навчальної дисципліни «Прокуратура в Україні» із суміжними юридичними дисциплінами.
8. Нормативне визначення засад діяльності прокуратури.
9. Верховенство права та визнання людини, її життя і здоров’я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю як засади діяльності прокуратури
10. Сутність законності, справедливості, неупередженості та об’єктивності як засади діяльності прокуратури
11. Засади територіальності в діяльності прокуратури.
12. Презумпція невинуватості як засада діяльності прокуратури
13. Незалежність прокурорів як засада діяльності прокуратури.
14. Політична нейтральність як засада діяльності прокуратури.
15. Недопустимість незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади.
16. Повага до незалежності суддів як засада діяльності прокуратури.
17. Прозорість діяльності як засада діяльності прокуратури
18. Неухильне дотримання вимог професійної етики та поведінки як засада діяльності прокуратури.
19. Характеристика та структура Закону України «Про прокуратуру».
20. Накази Генерального прокурора України, як основне джерело правового забезпечення органів прокуратури.
21. Система органів прокуратури України.
22. Структура органів прокуратури України.
23. Офіс Генерального прокурора: структура та завдання.
24. Повноваження Генерального прокурора України.
25. Повноваження керівника обласної прокуратури.
26. Повноваження керівника окружної прокуратури.
27. Поняття організації роботи в органах прокуратури.

28. Особливості організації і діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
29. Інформаційно-аналітичне забезпечення прокурорської діяльності.
30. Планування роботи в органах прокуратури.
31. Організація особистої роботи в органах прокуратури.
32. Повноваження Генерального прокурора щодо утворення спеціалізованих прокуратур.
33. Правовий статус спеціалізованих прокуратур.
34. Особливості утворення Спеціалізованої антикорупційної прокуратури,
35. Організація прийому громадян та розгляду заяв і скарг органами прокуратури.
36. Статус прокурора та гарантії його незалежності.
37. Вимоги щодо несумісності.
38. Загальні права та обов'язки прокурора
39. Відповідальність прокурора.
40. Повноваження прокурора щодо виконання покладених на нього функцій.
41. Поняття служби в органах прокуратури.
42. Правове становище прокурорських працівників.
43. Підвищення кваліфікації прокурорсько-слідчих кадрів.
44. Розгляд заяв і скарг в органах прокуратури.
45. Суть прокурорського нагляду за законністю в діяльності органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність.
46. Повноваження прокурора, що здійснює нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство.
47. Правові акти нагляду за додержанням і застосуванням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність.
48. Завдання прокурорів при здійсненні нагляду за додержанням законів органами дізнання і досудового слідства.
49. Правові основи нагляду за додержанням і застосуванням законів.
50. Конституційні напрями діяльності прокуратури.
51. Поняття публічного обвинувачення та завдання прокурора в судовому кримінальному провадженні.
52. Суть і завдання участі прокурора під час судового провадження щодо кримінальних правопорушень.
53. Акти прокурорського реагування на незаконні і необґрунтовані судові рішення.

54. Підготовка прокурора до його участі в судовому розгляді справи.
55. Повноваження прокурора, який підтримує публічне обвинувачення в суді.
56. Участь прокурора у підготовчому судовому провадженні.
57. Участь прокурора в судовому слідстві.
58. Зміна прокурором обвинувачення.
59. Суть і завдання участі прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.
60. Повноваження прокурора по здійсненню нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.
61. Акти прокурорського нагляду при реалізації повноважень прокурора по здійсненню нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.
62. Правові засоби прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальному судочинстві та при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.
63. Нагляд за законністю перебування осіб у місцях, де виконуються заходи примусового характеру, які призначаються судом.
64. Нагляд за законністю звільнення та умовно-дострокового звільнення.
65. Безпосередні об'єкти нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальному судочинстві та при застосуванні інших заходів процесуального примусу, що обмежують особисту свободу громадян. Характеристика і види.
66. Підстави, суть і завдання участі прокурора при розгляді цивільних справ у судах.
67. Підстави, суть і завдання участі прокурора при розгляді господарських справ у судах.
68. Представництво прокуратурою інтересів громадян в суді.
69. Представництво прокуратурою інтересів держави в суді.
70. Порядок пред'явлення прокурором цивільних позовів у суди загальної юрисдикції і в господарські суди.
71. Участь прокурора у цивільному процесі, його процесуальне становище і повноваження.
72. Участь прокурора у господарському процесі, його процесуальне становище і повноваження.
73. Основні завдання здійснення прокурором представництва в суді.
74. Випадки обов'язкової участі прокурора в судовому розгляді.

75. Забезпечення захисту інтересів громадян і держави при виконанні судових рішень.

76. Міжнародно-правове співробітництво з компетентними органами іноземних держав у сфері кримінального судочинства.

77. Міжвідомчі міжнародні договори України, що укладаються Генеральною прокуратурою.

78. Порядок укладення міжвідомчих міжнародних договорів України.

79. Виконання міжвідомчих міжнародних договорів України.

80. Денонсації міжвідомчих міжнародних договорів України.

81. Функції та завдання управління міжнародно-правового співробітництва Генеральної прокуратури України.

82. Співвідношення прокурорських повноважень з іншими формами державної діяльності.

83. Організаційно-управлінські повноваження Офісу Генерального прокурора, їх зміст.

84. Організаційно-управлінські повноваження обласних прокуратур, їх зміст.

85. Організаційно-управлінські повноваження окружних прокуратур, їх зміст.

86. Організаційно-управлінські та правові засади діяльності органів прокуратури щодо зміцнення правопорядку і законності.

87. Координація дій правоохоронних органів по боротьбі зі злочинністю: поняття, сутність, принципи, форми.

88. Суб'єкти координаційної діяльності. Повноваження прокурора як спеціального суб'єкта координації дій правоохоронних органів по боротьбі зі злочинністю.

89. Поняття та правове регулювання діяльності органів прокуратури у сфері міжнародного співробітництва і правової допомоги.

90. Основні організаційно-управлінські функції Офісу Генерального прокурора України, форми і засоби їх реалізації.

91. Сутність і значення контрольних-методичних функцій Офісу Генерального прокурора України щодо підпорядкованих органів, форми та засоби їх реалізації.

92. Правотворчість Офісу Генерального прокурора України: поняття, сутність, принципи.

93. Компетенція і службові обов'язки керівника структурного підрозділу прокуратури, їх регламентація.